



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

**ОТЧЕТЕН ДОКЛАД НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА
2019 ГОД.**

През 2019 год. се организираха, проведоха и подкрепиха редица инициативи насочени към нашите сънародници в чужбина и отговарящи на основните приоритети на ДАБЧ и нейните стратегически цели: съхраняването на българското етнокултурно пространство, духовно единение на всички българи в страната и по света и изграждане на български лобита в чужбина. Вече десетилетие ДАБЧ организира и провежда, вече превърнат се в традиционен конкурса „Българка на годината“. Това е инициатива целяща насочване на вниманието към ролята на българската жена и нейната значимост, които заслужават обществено признание подкрепа. Тържествената церемония по обявяване и връчване на наградата отличие „Българка на годината“ се състоя в Сити Арт Марк Център. Престижното отличие получи г-жа Иринка Горчева, САЩ, която е ръководител на българския ансамбъл „Хоро“ в Чикаго. Тя е достоен пазител на българския дух и традиции извън пределите на страната ни и вдъхновител за българите около нея.

От 05.03.2019 до 07.03.2019 г. г. в Регионална библиотека „Пенчо Славейков“ - гр. Варна“ за поредна година се проведе VIII-та национална среща на училищните библиотекари под надслов „Училищната библиотека – от регламента до въображението“. Държавната агенция за българите в чужбина бе поканена да участва с доклад и презентация - **“Културната политика на Държавната Агенция на Българите в Чужбина, ориентирана към младите хора от българските общности в чужбина“**. Бяха представени различни културни проекти, между които фестивали, конкурси, инициативи, реализирани, индивидуално или в партньорство, от агенцията, които са насочени към българите извън граница и стимулират запазването на българското самосъзнание. С патриотична насоченост е и издателската дейност, целяща да популяризира автори, да съхранява традиции, да оказва почит към националните герои и да предоставя поле за изява на българските общности. Умиление и възхита пред стремежа за укрепване на родното, за наಸърчаване към четене на български език и за честване на събития и личности, предизвика късометражния филм „Най-хубавото“, съдържащ кадри за библиотеките, кътовете с книги, арт и фолклорните занимания в РЮА, САЩ, Сърбия, Русия, Испания, Молдова, Украйна и Германия.

На 17 май 2019 г. се състоя среща с Наталия Краско, етнограф и нейната емоционална душа разказваща историите на събрани в Сборник, уникален по рода си, пълен със стари фотографии историята на нашите сънародници от Бесарабия. Съдби, един живот скрит в снимка... История на таврийските българи през обектива на фотокамера **“История на таврийските българи през обектива на фотокамера (XX век)“** на Наталия Краско е едно уникално издание, представяющо миналото на таврийските ни сънародници по един изключително емоционален и въздействащ начин. Най-старите снимки са от първото десетилетие на миналия век, които показват раждането, детството, юношеството, брака на българите в Украйна - моменти от живота, свидетелства за които са взети произволно от различни политически епохи в Таврия и Крим. Тези територии са

били под различно влияние през годините, но въпреки това българите успяват да запазят духа си. Беше връчен Поздравителен адрес от името на ИД Председател на ДАБЧ в знак на подкрепа и признание към делото й.

Международният фестивал на поетичния театър в град Русе който се състои в периода 19-21 май също се подкрепя от ДАБЧ, като Агенцията осигурява и координира участието на наши състави от чужбина. Координира и осигуряването на транспорта за младежите от Цариброд и Македония съвместно с МОН. В тазгодишното издание на фестиваля взеха участие деца от Кипър, Сърбия, Румъния, Македония. Също така от името на Агенцията бяха осигурени награден фонд и Грамоти за отличените участници.

XXIV-ият Фестивал на комедийните театри, пантомима и сатира "Велко Кънев" - Тополовград 2019 г. се подкрепя от Държавната агенция за българите в чужбина, дори през миналата 2018 г. бяхме отличени със статуетка за принос и благодарствена грамота. В рамките на фестивала тази година успешно привлякохме да участват 6 шест български състави от Украйна, Молдова, Канада, Австрия, Сърбия и Австрия. Осигурихме награден фонд, Грамоти и нощувки с изхранването на участниците. Шестте български театрални състава от чужбина са следните: „Михаил Мишкоед“ от Сава Доброплодни, постановка на Българско неделно училище „Родолюбие“ във Валенсия, Испания; „Женско царство“ от Ст. Л. Костов по Владо Диков, постановка на Народно читалище „Олимпий Панов 1992“, Тараклия, Молдова; „Кой си ти? Кой съм аз?“, по Валентин Красногоров, постановка на Дом на културата, гр. Болград, Украйна; „Маршрутка“ от Елин Рахнев, Театър „Отражение“, Торонто, Канада; „Побойници наемници“ от Миролюб Недович, Център за култура, Димитровград, Сърбия и „Очаквам те любими“ от Дарио Фо, Български театър във Виена, Австрия.

И през тази година по традиция оказахме нужната подкрепа на Международният детски Великденски фестивал „Борене на яйца“ – **Босилеград 2019 година**. Тази чудесна инициатива е подкрепена от ДАБЧ от самото ѝ иницииране. В рамките на фестивала имаше представители от българските общности в чужбина, които получиха много награди и грамоти за отлично представяне, което вдъхновява участниците за още по-добра изява и стимул за участие в следващото издание.

През месец юни българският художник Милен Васевски от САЩ гостува в София. Изложбата се осъществи със съдействието на Сдружение „Толкова близо, толкова далече“ и Държавна агенция за българите в чужбина. Творческата концепция за **/НЕ/ВЪЗМОЖНОТО ЗАВРЪЩАНЕ** е цел популяризиране на българското изкуство и насърчаване на запазването на българската идентичност. Художникът бе отличен с отличие на ДАБЧ. Юбилейната изложба на твореца предизвика голям интерес.

Също така през месец юни в Националния музей „Земята и хората“ се състоя откриване на изложбата „**Мъдростта на народа ни**“ и представяне на цялостната поредица от книги до момента „Българската народна мъдрост по света“. Поздравителен адрес от името на г-н Димитър Владимиров, ИД председател на ДАБЧ бе отправен към децата участници и гостите на инициативата. Любими сюжети от българските народни приказки са нарисували талантливите ни млади художници. Резултатът от конкурса „Мъдростта на народа ни“ и в партньорство с Държавната агенция за българите в чужбина създаде представителна луксозна поредица от детски книги „Българската народна мъдрост по света“. Изданията допринасят за популяризиране на родната култура, за интеграция в общоевропейския културен контекст, за интеркультурен диалог и приятелство. Тези красиви книги носят посланието скрито в старите приказки от народната съкровищница. Поредицата на фондация „Детето и фолклора“ и Държавната агенция за българите в чужбина се ползва с признанието на институции като Министерството на културата, Министерството на образованието и науката в лицето на РИО София-град, Института за култура при Министерството на външните работи на България, дипломатически мисии на

различни страни у нас, университети, училища в България и чужбина, народни читалища. Тази уникатна поредица е изцяло дело на български деца, художници от страната и преводачи от българската диаспора, разпръснати във всички краища на света. Всяко от изданията е преведено - на официалните езици на ЮНЕСКО за Европа - английски, испански, немски, руски, френски език и италиански, и е истински посланик на българското културно наследство по света, прави го важна част от общоевропейския културен контекст, представя още една възможност за интеркултурен диалог в Европа чрез деца и култура. Посланието заложено в книгите е да тачим и помним българските традиции, да ги съхраняваме и предаваме от поколение на поколение и да държим жив и неугасим пламъка на българщината.

Ежегодното Партньорство в провеждането на ежегодния фестивал за детско и младежко медиен изкуство „Арлекин“ 2019 в гр. Варна с гл. организатор сдружение „Арлекин“ премина изключително интересно, обучително и модерно. Фестивалът се подкрепя от ДАБЧ от самото му създаване, и се провежда под патронажа на МОН и с подкрепата на Община Варна, БДЖ, БНТ, БТА, БНР, Вестник „България сега“ (Чикаго), Италиански културен институт. Привличаме участници от Сърбия, Германия, Италия, Молдова, Украйна и други страни в него. Осигуряваме и награден фонд. Също така през тази година фестивалът е под патронажа на г-жа Ева Майдел. Децата от Царибродската гимназия взеха участие и с два фильма в програмата, раздел документално кино засягащи актуални проблеми свързани с екологията и по темата, че всеки има право на място под сънцето. МХЕ - ДА ИЛИ НЕ (MHE YES OR NOT) (7:59, Serbia) документален и МЯСТО ПОД СЛЪНЦЕТО (PLACE UNDER THE SUN) (7:47, Serbia) документален. Колективна награда за фотография получи Гимназия „Св.Кирил и Методий“ – Цариброд, а Награда на името на журналиста Петя Петрова бе отличен - Филмът "На нивото на очите" копродукция: България, Германия и Еритрея – Българско Училище в Манхайм, Германия Благодарение на съдействието на ДАБЧ в рамките на фестиваля се осъществи телемост от страна на организаторите на форума по време на кръглата маса на тема: „Световно телевизионно състезание по екология“ като бяха привлечени като участници директори на училища и учители от български училища РЮА, САЩ, Украйна. Тук на този форум се даде старт на една нова идея, а именно да се направи платформа, където младите хора да споделят свои идеи във връзка с опазването на околната среда и да се случват реални състезания посветени на опазването на Земята. Беше интересно да се чуят мнения на гостуващите учители от различни места от България и българските общности в чужбина. Представител на агенцията се включи и с доклад по време на кръглата маса „Медии и образование“, като се сподели част от опита на ДАБЧ не просто да информира, но и да образова чрез свои медиен продукти /книги, дискове и други информ. носители/. В тазгодишното издание на фестиваля АРЛЕКИН 2019 взеха участие и децата от школа МАНИМЕ от Босилеград, Р Сърбия. Те също се представиха много добре в рамките на фестивала в категория анимационно изкуство.

ДАБЧ за поредна година осъществи и подкрепи **фолклорния фестивал в град Каварна „С България в сърцето“** като привлякохме над 700 участници в него като през тази година една от големите атракции на фестиваля е народния ансамбъл от село Чушмелей, Бесарабия. Популяризирането на българското народно изкуство във всичките му форми спомага за запазването на българската идентичност, а това е важен приоритет на ДАБЧ. През месец юли се състоя и ползотворна среща с състоя среща с г-жа Мария Гусейнова от Азъrbайджан, която е редактор на Международното списание „Акорд“.

Също така оказахме и подкрепа на VII Фестивал на Съвременното българско кино в град Одеса за 2019 година. ДАБЧ подкрепя фестивала от самото му създаване. Кинофоромът е с изключително значение за хората и институциите провеждащи го като се разгръща и показват постиженията на българското киноизкуство, което е неделима част от

българската култура. **Фестивалът е идеален и прекрасен начин да се популяризира българската култура сред нашите сънародници сред многобройната българска диаспора в Украйна.**

Изхождайки от факта, че четенето на български език е от изключително важно значение за подрастващите българчета в чужбина ДАБЧ е съорганизатор и подкрепяща институция и на **Трети Международен междуучилищен конкурс по четене на български език „Аз Буки Веди“** в гр. Манхайм, ФР Германия като осигуряваме награден фонд, Грамоти и разпространение по информационните ни канали за тази важна инициатива.

И през тази година осигурихме подкрепа на Международния фестивал по изкуствата „**МУЗИТЕ**“**2019**. Ежегодно ДАБЧ взема участие с изложба на отличени участници от българките общности в чужбина в конкурса по рисунка от няколко континента, привлича участници в различни сфери на изкуството за участие в този престижен фестивал и осигурява престоя им в Република България. В тазгодишното издание на фестивала участие имат фолклорен ансамбъл от Одеса, Украйна /танцови асмабли/ и актьори от българската диаспора от Франция в раздел „Театър“. ДАБЧ осигури награден фонд, Грамоти за отличени участници в Международния фестивал на изкуствата. В рамките на инициативата се проведоха срещи с нашите сънародници от Бесарабия и Франция.

Като изключително важна инициатива насочена към подраставищите е ежегодната Спартакиада, организирана от агенцията. **СПАРТАКИАДА 2019** се състоя за осма поредна година и привлече участие на младежи от Украйна, Румъния, Сърбия, Македония, Албания и Молдова. В рамките на инициативата се провежда спортни срещи по волейбол за момичета и футбол за момчета в юношеска възраст и други спортове. Проявата се осъществи в дните 01-05 юни, в Приморско. Инициативата е насочена към младото поколение българи от държави в Югоизточна Европа. В инициативата взеха участие над 120 млади българи от Украйна, Румъния, Молдова, Сърбия, Албания и Македония. Осем поредни години ДАБЧ осъществява това мащабно събитие. Инициативата премахва границите. Сплотява младите хора от диаспората ни в чужбина. За участниците в Спартакиадата бяха осигурени купи, медали и спортни екипи.

Също така успешно осигурихме съдействие за отбелязване на 24 май сред нашите сънародници в Република Турция като се осъществи концерт на хор „ЕВМОЛПЕЯ“, проведоха се открити уроци по пеене с ученици в Българското училище. Концертите се състояха в светинята на българския дух – **120 годишната обновена църква „Свети Стефан“, в Българското неделно училище „Св. св. Кирил и Методий“** и при срещата с българската общност в град Бурса.

ДАБЧ осъществи и подкрепата при осъществяването на премиерата на филма съвместно с Центъра на бесарабските българи в България на бесарабската българка Татяна Станева, сценарист, режисьор и продуцент „**МЯСТО НА СИЛАТА**“, който предизвика голям интерес сред българската общественост. Документалната лента показва уникалността и автентичността на българското село Чушмелей в Украйна, откъдето родом са българският учен Димитър Агура и ген.Георги Агура. Филмът е с Генерален партньор – Център за развитие на Бесарабия. Това е филм-летопис за паметта на една малка българска общност, който може да подбуди всеки от нас да се замисли за своите корени и мястото, от което черпи сила за живот. В хода на прожекцията бяха показани уникалните снимки на художника-фотограф Александър Барон, запечатлели процеса на работа върху филма, както и уникалните домашно тъкани пешкири от колекцията на Таня Янчева-Дукова, както и да чутят фолклорни изпълнения, запазени само и единствено в Бесарабия. Прожекцията се реализира с финансовата подкрепа на **Държавната агенция за българите в чужбина**.

Представители на ДАБЧ взеха участие на Кръгла маса на темата: "Къде е твоето място на сила?" във връзка с премиерата на филма „Място на силата“ и огромното значение на български език и традиции за съхраняването на българския дух и идентичност. Организатор на събитието беше: @Дружество Родолюбец София, България, а срещата се състоя в Етнографския музей.

Голям интерес и добри отзиви предизвика реализирането и премиерата на филма „Най-новите българи“, продуциран от ДАБЧ. Документалният филм е направен по поръчка на Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ) и е финансиран изцяло от институцията. Филмът е заснет и изработен от Студио „Орфей“. Консултант на филма е експертът от ДАБЧ д-р Йордан Колев, историк. Снимките на географската среда и срещите със сънародниците са в историко-географския район „Голо Бърдо“: селата Големо Острене, Требище и Стеблево. Във филма се запознаваме и с Българското неделно училище „Христо Ботев“ в Тирана. ДАБЧ е предоставяла на школото книги и помагала. Изучаването на български език от малчуганите и представяне на прояви, свързани с българска духовност, са сигурен знак, че българската идентичност на тези хора няма да изчезне във времето. Филмът се разпространява безплатно сред нашите сънародници в чужбина от целия свят.

Реализиране и включване на издаването на сборник с докладите от научната конференция "Банатските българи - преди и сега" (26 януари 2018), организирана от Институт за етнология и фолклористика с етнографски музей - БАН и Дружеството на банатските българи в България – Фалмис в издателската програма на Агенцията. Благодарение на финансовата подкрепа на Държавната агенция за българите в чужбина новият пласт научни трудове по темата за общността виждат бял свят. Представянето на Сборника "Банатските българи - преди и сега" се проведе в СУ, Огледалната зала на 9 октомври 2019 г. Премиерата се състоя с хора, които не са безразлични на темата. Дано повече хора разтворят тази книга, защото тази книга не е насочена само към научните среди, а към общността, и най-вече към младите хора. Да знаят, да помнят корена...

В издателската програма на ДАБЧ бе включена **книгата „Лекар“**, написана от нашия сънародник от Р Аржентина Хорхе Мичоф. Книгата е преведана на български език от нашата сънародничка Ружка Николова. Книгата се издава с цел безплатно разпространение сред нашите сънародници в чужбина. Книгата „Лекар“ – къси разкази от лекарската практика на доктор Хорхе Мичоф. Това е не само преживяното от един от първите лекари в Чако – днес провинция, а през четиридесетте години на миналия век Национална територия. Това е изстраданата орис на емигранти и местно население. С невежеството и предразсъдъците са се сблъскали хиляди българи, тръгвали да „направят Америка“. Добре е да се върнем малко назад към миналото, в което се преплитат хиляди човешки съдби. По инициатива на вицепрезидентът бе преведен ръкописът на „Лекар“ от испански на български от Ружка Николова, която живее от 30 години в Аржентина и е носителка на отличието „Българка на годината“ за 2016 г. на Държавната агенция за българите в чужбина. По идея на Илияна Йотова, Вицепрезидент на Република България предговорът разказва историята на българската емиграция в Аржентина. Книгата е издадена със съдействието на Държавната агенция за българите в чужбина. Силата на българската култура и изкуство свързва всички българи, независимо къде се намират по света. Премиерата се проведе през месец юни, 2019 г.

Успешно се реализираха и Организираха ежегодните традиционни конкурси на Държавната агенция за българите в чужбина:

- **Литературен конкурс „Стеван Гечев“, 2019г.** 23 издание на конкурса. Конкурсът е учреден през 1995 г. от Държавната агенция за българите в чужбина съместно

със сп. „Родна реч“ по идея на видния български писател Стефан Гечев. През годините конкурсът се утвърждава като програма за издирване, подготвяне и наಸърчаване на деца с изявени литературни способности от българските общности по света. За всяко издание темите са различни. Журито е оглавявано от известни български творци като самия Стефан Гечев, Любомир Левчев, Георги Данайлов, Виктор Самуилов, Недялко Йорданов, Кина Къдрева и други. Най-добрите творби през годините са публикувани в сп. „Родна реч“, в новото списание за детско творчество „Детски глас“, в списание „Аз съм българче“, в уеб сайтове на български общности по света, в специални издания, посветени на ежегодните издания на конкурса, в сборника „С перо и четка за България“ и др. В Тазгодишното издание на конкурса се включиха **230 участника** от девет държави.

- **КОНКУРС ЗА РИСУНКА "БЪЛГАРИЯ В МОИТЕ МЕЧТИ" – 2019 ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ОБЩНОСТИ В ЧУЖБИНА** Осемнадесето издание . В тазгодишното издание взеха участие **473 рисунки** от общо **14 държави**.
- Десесето издание на Международния детско-юношески конкурс по пеење „**Любка Рондова - 2019**“. В конкурса взеха участие представители от повече от осем държави както като индивидуални изпълнители, а също така и колективни групи.

През месец юли се състоя официалното награждаване на лауреатите в конкурсите на ДАБЧ. На 25 юли 2019 г. Тържествено награждаване на отличените участници в ежегодните конкурси организирани от ДАБЧ Сити Арт Марк Център в София където се събраха отличени участници, официални гости, родители и учители.

ДАБЧ и през тази година осъществи подкрепа на **МЕЖДУНАРОДЕН КУЛТУРЕН ФОРУМ „ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ – ИСТОРИЯ НА ЦЯЛ ЕДИН НАРОД“**, разпространение на информацията за Регламента, чрез информационни портал на ДАБЧ Родина и чрез официалната страница на Агенцията. Осигуряване на награден фонд от страна на ДАБЧ за всеки участник в конкурсната програма от БНУ в чужбина.

В Държавна агенция за българите в чужбина се състоя среща на и.д.председателя Димитър Владимиров с г-жа Дорис Дукова, президент на Българо-колумбийска фондация „Алианза“. На срещата г-жа Дукова разказа за най-интересните проекти и инициативи на фондацията. Г-жа Дукова е радетел за развитието на взаимодействия между университети в България и Колумбия. След срещата в ДАБЧ на г-жа Дорис Дукова и фондация бяха предоставени български национални носии, информационни материали за българската култура, история и археология.

ДАБЧ оказа подкрепа на Биенале на хумора в Хамбург, Германия с материали книги, плакати и др. На 05.06.2019 г. в Държавна агенция за българите в чужбина се състоя среща на и.д.председателя Димитър Владимиров с д-р Емилия Юкер, председател на Клуба на българските жени и българските семейства в Хамбург. Биолог по образование, свързан с екологията, д-р Юкер е радетел за по-активно общуване между българските семейства в Хамбург. Нейният клуб е създател на конкурс за литература, има социални дейности. Негова емблема е провеждането на Биеналето на хумора в Хамбург. Инициативата придоби популярност. През 2019 г. се осъществи нейното 12-о издание. Разчита на сътрудничество с Музея "Дом на хумора и сатирата" в Габрово. Биеналето предоставя много възможности за интензивно общуване. В програмата си включва разкази, вицове, песни и танци. „Хуморът създава комуникация, адаптация и баланс в биологичен и социално-екологичен план“, изповядва д-р Юкер. Биеналето отправя поглед

към история и традиция, заявява наддумване с вицове и анекdoti, български и немски. Клубът свързва приятели, прокарва контакти между семейства от смесени бракове. Клубът популяризира българската духовност и култура. На срещата в ДАБЧ бяха разисквани следващи взаимодействия по представяне на конкурси и български художници, които се реализират в Хамбург.

Състоя се премиера на **Алманах Родолюбец**, Алманахът следва традициите на досегашните осем издания, като дава трибуна на автори от Бесарабия и България по въпроси от историческия, обществения и културния живот на нашите общности зад граница. Новият алманах включва над 150 научни, публицистични и художествени текста от близо 90 автори. В него успешно са включени произведения на деца от българските общности в чужбина, отличени в литературния конкурс „Стефан Гечев“, 22 предходно издание. ДАБЧ съдейства за материалите и откупи 100 броя от алманаха с цел разпространението му сред нашите сънародници в чужбина. Представянето на алманаха бе съпътствано от дигитална изложба „Бесарабия – извор на красота и родолюбие“ на етнофотографа Асен Великов.

ДАБЧ осъществи и подкрепа на конкурс провеждан в Италия от Българското неделно училище в Рим посветен на Бродираната българска риза. От името на агенцията се предостави награден фонд за отличените участници в конкурса.

През септември 2019 г. **VII Международен Кино - ТВ фестивал "Славянска Приказка" 2019 г.** Вълнуващ, красив и колоритен фестивал:) Срещи с филмовото изкуство като през тази година във Фестиваля взеха участие повече от 180 филма. Гостуваха режисьори, оператори, сценаристи, актьори, монтажисти, сценаристи и продуценти, плеяда от хора от цял свят - Русия, Украина, САЩ, Сърбия, България, Корея, Китай, Узбекистан, Венецуела, Палестина, Япония, Македония и други. Това са моменти от награждаването като не мога да не изтъкна факта, че ученици от Царибродската гимназия бяха отличени с Дипломи от престижния фестивал за филмите, с които се представиха. Изненадата също беше, че и Държавната агенция за българите в чужбина обяви връчването на Грамоти на директора Снежана Сименов на Гимназия "Св. Св. Кирил и Методий" за принос в развитието през годините на медийната култура и филмовото изкуство при младите хора, също така Грамоти получиха екипите на двата филма от Цариброд, Директорът на РТЦ Цариброд, Р Сърбия. Гордея се с факта, че младите ни хора засягат актуални проблеми и заявяват своите позиции ясно и категорично. Човечност и доброта е нещото, което ни движи напред! филми на младежите и девойките от Гимназия "Св. Св. Кирил и Методий", Цариброд, Р Сърбия. Филмите, които взеха участие са - Място под слънцето Place under the sun Яна Бошков: директор на продукция, сценарист и режисьор, Стефания Спасова - оператор и монтажист /София/ и Мики Илич, консултант оператор и монтажист, Музика и звук: РТЦ - Радио и телевизия Цариброд Училище "Св. Св. Кирил и Методий" с Директор Снежана Симеонов и филма Микро ВЕЦ - за или против? Екип: Милица Андреев, Нина Васов, Димитрие Ранчев, Боян Станчев, Сандря Станимиров, Милан Илийем Гимназия "Св. Св. Кирил и Методий", Цариброд, Р Сърбия с Директор Снежана Симеонов. Благодарим на Президента на фестивала проф. Димитров и на директора на фестиваля г-жа Димитрова, за това, че предоставиха възможност филмите да участват в този високопrestижен фестивал на киноизкуството и утвърдил се като едно от най-блъскавите и красиви събития свързани с киното. Това е седмото издание на фестивала и с всяка година той се разраства и надгражда.

ДАБЧ подкрепи - X-ят Юбилеен събор в периода 19-21 септември 2019 г. Съборът в село Дъбовиц, община Генерал Тошево се провежда за десети път и е с цел да събере сънародниците ни зад граница от Румъния и Украина с идеята за пореден път да се докаже силата на българските традиции, аи да се засили тяхното чувство за национална идентичност. Тазгодишният Събор се проведе под патронажа на г-жа Илияна Йотова,

Вицепрезидент на Р България. ДАБЧ подкрепи инициативата като ношувки ча нашите участници от чужбина, реклами материали В рамките на Събора се проведе кръгла маса посветена на различни въпроси касаещи преселението и фолклорна част в рамките на следващия ден, като има и обиколка на значими исторически места и родни места на предците на гостуващите ни сънародници от Румъния и Бесарабия. Гостуват Ансамбъл «Буджак» към Дома на културата от село Виноградное, Украйна и Ансамбъл «А сега» от село Лунка, община Долна Чамурла, Румъния. Мотивите ми за подкрепа на тази инициатива са свързани с важността на това да се пази българската идентичност и да се пазят българските корени, а това е инициатива, която е значима и обединяваща нашите сънародници. Включиха се делегации и групи от село Виноградное, Болградски район, Украйна и село Лунка, община Долна Чамурла, Румъния. ДАБЧ осигури и награден фонд.

ДАБЧ подкрепи Световен общобългарски събор в София, 13-15 септември 2019, околното пространство на НДК Световният общобългарски събор "Хубава си татковино - С България навеки" се провежда с подкрепата на Държавната агенция за българите в чужбина и сме щастливи, че допринесохме този събор организиран от Нестия Фолклорен Център да обедини повече българи, чрез българския фолклор и изкуства в мащабната инициатива. Приобщаването и съхраняването на младото поколение към българската ценностна система, основана на българската душевност и народност, чрез проявите и участието във фолклорни изкуства не просто развива таланта им, а ги превръща в съхранители на българското и българщината. Това е прекрасен начин да се опази българската идентичност в новите условия на глобализация. Успешно се включиха представители от български общности в чужбина.

На 26 септември 2019 г. имахме удоволствието да **представим Сборника "Толкова близо, толкова далече"** 2 част във Виена, във Виенския храм на българската култура Дом Витгенщайн. ПРЕДСТАВЯНЕ НА СБОРНИКА „БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА. ТОЛКОВА БЛИЗО, ТОЛКОВА ДАЛЕЧЕ”, Част 2., Издание на Държавна агенция за българите в чужбина, ИИК "РОД. Съставител на тематичното издание е Снежана Йовева. Сборникът е посветен на актуалните теми на нашите сънародници в чужбина. Сборникът съдържа 23 разнообразни студии и есета, посветени на сънародниците ни по света - на българите в Италия, Германия, Унгария, Холандия, Австрия, Бразилия, Испания и др. Книгата е представяна при засилен интерес в Рим и Париж. Достъпна е и на сайта на електронното списание "ОНГЪЛ" - международно реферирано издание за етнология - <http://www.spisanie.ongal.net/broi15.html> Всяка книга има своя път, а тази книга пътува и се среща и носи не просто емоция и послания, тя съдържа в себе си и етнокултурни изследвания на българските общности в Украйна, Албания, Молдова и др. Вторият том е естествено продължение на предходния, защото темата е актуална, а и това е начин да се обменят нови идеи и нови гледни точки към проблемите на българите в чужбина, да има актуална информация и възможност за споделяне. Тук присъстват материали на Емил Миланов, Даниела Горчева, Снежина Мечева, Светла Къосева, проф. Николай Червенков и много други. На 27 септември се състоя среща с председателя на Българска културно-просветна организация „Кирил и Методий“ г-н Бойчо Дамянов – Виена като бяха обсъдени евентуални участие на млади хора от българската общност в театрални фестивали тъй като там функционира театрална група и имат желание за участия и в България. Също така се засегна въпроса ДАБЧ да подкрепи младите таланти в литературния кръжок с цел включване в периодичен печат в България, издаване на сборник с поезия и проза в бъдеще, както и поемане на наем зала при срещи на младите българи от Виена в България. Бяха обсъдени евентуални участия на младите хора от театралния състав в Международния фестивал по изкуствата Музите през 2020 година, който ДАБЧ подкрепя от години и привлича млади таланти от българските общности в чужбина и подкрепя участитето им в различните раздели и форми за изява. Проведоха се

срещи с директорите на двете училища във Виена и по време на срещите бяха засегнати важността и значението на българския език. Да се пази българския език сред нашите сънародници в чужбина е мисия.

Държавната агенция за българите в чужбина организира „ФОЛКЛОРИАДА-2019“ с участието на състави по български народни танци от Украйна, Молдова, Сърбия и България. Събитието се провежда със съдействието на Столична община - Район Панчарево. Заместник министър-председателят връчи народни носии на шестте танцови състава от чужбина - от Украйна "Медиа", Молдова и Сърбия, като фокусира вниманието на присъстващите, че чрез настоящата инициатива „Фолклориада - 2019“ на Държавната агенция за българите в чужбина се реализира волята на българската държава за съхраняване на българското етно-културно пространство извън територията на страната и духовното единение на всички българи по света. Училище "Гергана" - Ню Йорк получи грамота и паметен медал "Паисий Хилендарски" от ДАБЧ (Държавната агенция за българите в чужбина) за значителен принос в популяризирането на българското историческо и културно наследство на американска земя и по случай 15-годишнината.

Случайно или не, но Първият **Общобългарски фестивал в Мелбърн** премина с небивал успех и съвпадна с провеждането на фолклориада 2019 г. В него участваха членове на българските дружества / асоциации, училища и фолклорни формации от Мелбърн, Аделаида, Бризбън, Канбера, Сидни и Окланд, Нова Зеландия. От името на Фолклорна Група "Хоро", Мелбърн се изказа най-искрена почит и благодарност към г-н Димитър Владимиров - ИД Председател на ДАБЧ, (Държавна Агенция за Българите в Чужбина) и екипа на агенцията, както и на г-н Петър Николаев - завеждащ Посолството на Република България в Австралия, г-жа Десислава Петрова и г-н Петър Петров от неговия екип. „Благодарим Ви за признанието, подкрепата и съдействието, които ни засвидетелствате винаги! За нас е чест!“

На 26 октомври, в зала 1 на Ректората на СУ по инициатива на Културно-просветно дружеството за връзки с бесарабските и таврийските българи „Родолюбец“ се проведе **XI по ред кръгла маса на тема: „Обществени и културни проблеми на българите в Бесарабия, Таврия, Крим и ролята на гражданските организации“**. Участниците във форума обсъдиха редица актуални въпроси, като централен сред тях се открояваше този за състоянието и перспективите на политиката на България спрямо българските общности зад граница. 29 октомври 2019 г. - В Читалище "Славянска беседа" честване на Деня на бесарабските българи, тържествен концерт. Първата част бе документално историческа, а втората част премина в песни и народни танци. Бе връчен Поздравителния адрес от името на ИД Председател на ДАБЧ г-н Владимиров. Дружество "Родолюбец" бяха подготвили прекрасна програма по сценарии на обичаната поетеса Тания Танасова Тодорова.

Послучай Денят на бесарабските българи Държавната агенция за българите в чужбина изпрати материали в Тараклия, Р Молдова чрез г-жа Румяна Митева, книги за детските градини в помощ на обучителния процес. Специално бяха подгответи и Грамоти за изявени учители и културтрегери в Тараклия пазещи огъня на българщината жив сред нашите сънародници в Молдова от името на ДАБЧ за морален стимул. "Държавната агенция за българите в чужбина и занапред ще ви подкрепя за осъществяването на ползотворно сътрудничество с институциите и неправителствените организации в България. Активният диалог ще бъде полезен за съхраняването на родната култура, традиции и учебно дело. Искам да ви уверя, че ще продължим да работим заедно за запазване на българската идентичност, за молдовско-българското и общоевропейското сътрудничество", се говори в поздравителния адрес от Димитър Владимиров.

През месец октомври на календарната година бе осъществена командировка в **Казахстан** на ИД председателят г-н Димитър Владимиров в официална делегация на Вицепрезидентата на Р България г-жа Илиана Йотова. Програмата беше изключително

съдържателна като се проведоха срещи с президента на Казахстан Касъм – Жомарт Токаев и други висши казахстански политици, както и с представители на българската общност в Нур Султан и Павлодар. По време на срещите с нашите сънародници на преден план излезе голямата им мотивация да изучават български език. Бяха подарени народни носии на представители от нашата диаспора с цел да представлят българската култура и традиции, чрез магията на танцовото народно изкуство. Проведените срещи преминаха изключително ползотворно и е важно да засилваме взаимодействията с нашите сънародници в Казахстан, да подпомагаме техни инициативи и дейности насочени към отстояването на българската национална идентичност.

На 1 ноември ДАБЧ подкрепи през 2019 г. инициативата на Фондация "Детето и фолклора", Столична община и НЧ "Роден край 1931", представители от НДД и много други приятели. Събитието уважи и г-жа Карина Ангелиева - заместник-министр на образованието и науката, представители РУО - София и други. Инициативата е подкрепена от ДАБЧ и с искрена радост споделям, че една от наградите отива при едно бесарабско момиче от с. Паркани, Молдова. С д-р Лилия Старева работим съвместно вече десетилетие и съм изключително щастлива от този факт, защото работата с НПО и то ръководени от такива хора като нея, които съумяват да работят така сърцато и отдано е истинско удоволствие. Темата на конкурса бе: Митове и легенди, приказки, ритуали и обичаи от България - най-добрите образци на многоликата българска традиция, /в т.ч. български, ромски, турски, арменски, еврейски/. Като краен резултат – участниците в конкурса стават автори на Електронна библиотека „Приятели чрез фолклор“.

На 08-11-2019 г. ДАБЧ всяка година оказва подкрепа на Конкурса „Родолюбие“ за есе, организиран от Сдружение Родолюбец, с подкрепата на МОНН, Аз Буки, др. За поредна година в конкурса се включиха ученици от българските общности в чужбина. ДАБЧ се включи с награден фонд за отличена творба в конкурса от Република Молдова по молба за съдействие и връчване на Грамота и подарък от името на ДАБЧ. Темата в тазгодишното издание на конкурса е под надслов „140 години Търновска Конституция“.

На 2 и 3 ноември 2019 във Франкфурт на Майн се състоя 11-о издание на фестивала на българите по света "Аз съм българче". Партньори на асоциация за култура „Т.А.Н.Г.Р.А.“ – Мадрид, създател и главен организатор на мащабната проява, бяха две германско-български сдружения от Франкфурт на Майн. Фестивалът свързва сънародниците ни по света. Стимулира ги към по-активно общуване и взаимодействие. Заключителният етап на фестивала включва сътрудничеството на две партньорски асоциации на сънародниците в държави на ЕС. Преди гала-концерта, фестивалният афиш вече е включил провеждането на три конкурса за есе, рисунка и народно творчество. В тях участват български малчугани от цял свят. Заключителният етап на Инициативата предлага изложба с детски рисунки на най-силно изявилите се в конкурса млади таланти, както и гала-концерт на лауреати. Концертът позволява представяне на програми, както и включване на таланти извън конкурсната програма. На кръгла маса по рано през деня по традиция се разискват постижения и проблеми в дейностите на асоциациите на сънародниците. Агенцията осигурява наградния фонд на два от конкурсите на Фестивала и сътрудничи при реализирането на кръглата маса. Фестивалът получи приветствие от Вицепрезидент на Република България г.ж. Илиана Йотова. Представено бе и приветствие към организатори и участници от името на и.д. председателя на ДАБЧ Димитър Владимиров. В Концертната програма се включиха български деца от Германия, Унгария, Сърбия, Испания, Италия.

На 27-11-2019 г.Осъществява се организиране на изложба подкрепена от ДАБЧ на български творци от Северните страни като Швеция, Норвегия, Дания и Финландия като творческата концепция е „Посока Север“. ДАБЧ подкрепя инициативата и осъществи печата на двуезични покани, транперанти и информационни бюлетини за изложбата.

Изложбата събира таланта на творци от български произход от Скандинавските страни и е провокация, а всеки докоснал се до тяхното изкуство ще обогати и разшири мирогледа си. Артистичните им практики изследват актуални теми, които биха могли да бъдат отнесени и към българската действителност. Сътрудничеството на ДАБЧ със Сдружение „Толкова близо, толкова далече”, е дългогодишно и изключително успешно, като сме реализирали множество проекти с трайни следи през годините и сме пример за изключително доброто сътрудничество между неправителствения сектор и държавна институция.

Ръководството на българското училище „Гергана“ в Ню Йорк организира през изминалата седмица успешно творческо турне в Европа на класа по музикален театър към българското училище „Гергана“ от Ню Йорк, който постави на сцена мюзикъла "Дойдо! Изпях! Победих!" – оригинална драматизация за деца на български език по 13 известни бродуейски песни. Младите артисти имаха изяви на 27 ноември във Виена (в Дом „Витгенщайн“) и на 28 ноември – в София (в НАТФИЗ) с подкрепата на **Държавната агенция за българите в чужбина**. Агенцията отпечата театралните брошури, съдържащи в превод на български език песенния репертоар, адаптиран специално за театралната група. На децата-изпълнители и техните ръководители бяха връчени почетни значки на ДАБЧ, както и почетна грамота. Агенцията организира за театралния колектив от Ню Йорк автобусна екскурзия из историческите места в София.

ДАБЧ успешно осъществи партньорство със сдружение Д.О.Б.Р.О. и подкрепи еднодневна конференция в София с участие на успели българи в чужбина, с цел да бъде споделе опита си със сънародниците си в България. Този форум е изключително полезен, защото чрез натрупаната експертиза с опит и полезни връзки, то те биха допринесли за икономическото развитие на страната и възможността за балансирано развитие на българските региони. На конференцията бяха дискутиирани важни теми като връзката на българите в чужбина с България, необходимостта от нормативни промени за преодоляване на административни пречки, привличане и участие на българи от чужбина в развититето на регионите в България, споделяне на добрите практики от държавите в които живеят участниците и възможността за прилагането им в България. Конференцията се проведе в Интерконтинентал в София.

Държавната агенция за българите в чужбина участва успешно в проект „Засилване на гражданско участие в изпълнението на политиката за българите в чужбина“ с обща цел да се засили партньорството с гражданите и бизнеса, при формулиране, изпълнение и мониторинг на държавната политика спрямо българите по света, с цел постигане на пълно национално единение и устойчиво съхранение и развитие на българското общество и икономика. Проектът е по оперативна Програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС, чрез Европейския социален фонд.

Предоставени са над 6000 материали /книги, дискове с филми, образователни дискове, народни носии, карти на България, /географски и исторически/, учебни помагала/ общо за наши сънародници от **30 държави, 51 организации и реално сме подпомогнали над повече от 100 Български съботно-неделни училища** през календарната година. Държави: участници от 30 държави, а броят им надхвърля **2500** участника в различни инициативи на ДАБЧ и подкрепяни от агенцията. Налице имаше ефективна комуникация осъществена в пълноценна среда, което само по себе си е предпоставка за достигане и отчитане на отлични резултати от осъществяването на срещи, протичане и обсъждане на

отчитане на отлични резултати от осъществяването на срещи, протичане и обсъждане на реални проблеми, както и намирането на път за решаването им в правилната посока. Инициативите са форма, чрез която представители от българските общности в чужбина се включват с желание и се създават нови приятелства, разкриват своя потенциал и възможностите в различни сфери на изкуството, културата и спорта. ДАБЧ осъществява полезни инициативи за сънародниците ни от чужбина и ги подкрепя според възможностите. Желание от страна на участниците за нови изяви в България са налице, което означава, че връзката е двупосочна и реално се стига до ефективни резултати.

Удостоверителна дейност на ДАБЧ

През календарната година Удостоверителната дейност на ДАБЧ не е прекъсвана като за целия период са приети **общо 13920 Заявления и сме издали 28410 УБП**. На гише са приети общо 9774 заявления, а по консулски път са приети 4135. Най-голям брой Заявления по държави са от Македония – 4205, Украина 2811, следвани от Молдова – 2669 и Албания – 1689, Република Сърбия – 1411, Русия – 795, от Аржентина – 82 и от Република Турция - 44. По направление „да послужи пред“ най-голям дял имат УБП за пред Министерство на правосъдието – общо 10462, за постоянно пребиваване СДВР – 6422, за продължително пребиваване СДВР – 4622, ОД на МВР постоянно – 1710 и ОД на МВР продължително - 997 УБП. За студентите по Постановление 103/1993г. са издадени 778 УБП.